

Oponentský posudek diplomové práce Kristíny Haviarové

*I only have two rooms, the left and right
hemispheres*

Kristína Haviarová pojala svou diplomovou práci jako mnohvrstevnatou prostorovou koláž. Skrze výslednou instalaci, se zamýšlí nad obývaným prostorem - domovem. Během závěrečných prací, máme tendenci bilancovat. Hodnotit. Vzpomínat. Srovnávat. Je to příprava na to, co přinese další etapa po škole, kterou vyhlížíme s nervózním očekáváním.

Zároveň se k uplynulým měsícům váže i moment, kdy se nám naše domovy staly i kanceláří, ateliérem a naše postel často kancelářským stolem.

Jedním z hlavních témat instalace Kristíny Haviarové je ticho, které nastane ve chvíli, kdy bydlený prostor opouštíme. I přes osobní nepřítomnost byt křičí důkazy existence svého majitele. Předměty se stávají nejvěrnějšími svědky našich životů. Promlouvají o našich životních situacích, finančních možnostech, politických postojích i ekologické uvědomělosti. Jsou schopny zachovat ducha dávno minulého obyvatele, stejně tak i předpovědět toho, kdo si asi bude moci dovolit bydlet po nás, pokud byt neprojde drahou rekonstrukcí.

Kristína fascinovaně hledí na vlasy zachycené v koberci, vnímá pachy a každým dotekem a pohledem rozebírá předměty kolem sebe do nejmenších fragmentů. Objekty vystavené v instalaci ve mě probouzí dojem dlouhého pozorování - zírání, dokud se oči trochu nezamlží a předmět se nezačne kroutit a ožívat v očním klamu. Předmět se transformuje pod rukou autorky na objekt, který spíše než funkci obsahuje pocit. Dotekem je Kristína probouzí, oblí hrany, vžívá se a prolíná se v nich.

Nedílnou součástí práce Kristíny Haviarové je text. Stejně jak v instalaci, v něm Kristína roztlouká a stmeluje předměty znovu dohromady. Se silnou poetikou a intimitou se do nich prolíná. Rozkrývá nám tak další vrstvy v segmentech instalace ukryté. Jako třeba těžkou práci, kterou se repasováním nábytku do objektů, přibližuje k textům o feminismu a dlouhému spojení mezi ženou, vlastním pokojem a péčí o své hnízdo.

Při návštěvách marketů s instantním nábytkem si autorka uvědomuje nadspotřebu. I plastová taška z IKEA nás mnohonásobně přežije. Kristína tak zachází stejně s materiálem z masivu a nábytkem z MDF desek, který se rychle poškodí. S péčí a láskou ho opraví a sžije se s ním ve své instalaci.

Práce Kristíny Haviarové je mi blízká. Těším se na konečnou instalaci v prostoru rekonstruované budovy architektury AVU. Zároveň oceňuji kvalitní text obhajoby, který byl plný odkazů na další zajímavé autorky/y.

Doporučuji tedy Kristině Haviarové udělit magisterský titul a navrhuji hodnocení výborně.

Pavla Dundálková